

"ישיבישע בלאט" "לאמדעט" ב"דף היומ" בשו"ת ומ"מ

דף י"ד.

1. **ואי אתי קוף רמי להו אידיה וכו'**, וקשה למה נקט אתי קוף ולא נקט שנתן כהן אחר על ידו או שהוא לקח את הדם שלא בדרך טבילה?
2. **אין מחשבה מועלת וכו'**, ומבואר שהטעם כיון שיכול להניח את השולחן סמוך לפתח, ויל"ע שא"כ נאמר שאפשר לבטל את ההולכה בחטאות פנימיות כגון שיניח את המזבח סמוך לפתח?
3. **ואת"ל סבר הולכה לא שמה הולכה וכו' אין מחשבה מועלת כלל**, וקשה אטו דבכל זריקת דם אפשר לעשות שורת כהנים שיעבירו מיד ליד וא"כ אפשר בלא הולכה כלל?
4. **ומקרא מסייעני וכו'**, ויש להקשות למה לא הביא את הפסוק שקדם לו בפסח חזקיהו שם ל' טז ויעמדו וכו', הכהנים זורקים את הדם מיד הלוויים?

התשובות

1. כן הקשה הליקוטי הלכות ובשיעורי הגרי"ד, וביאר דבאמת יש כאן שתי דינים א' אצבעו ולקח, שיהיה ע"י עצמו ולא ע"י אחר, ב' שיהיה לקיחה באצבע ובה נלמד שצריך לקיחה ע"י טבילה, ולכן נקטה הגמ' דוגמא של קוף שהגיע מאליו להדגיש את שני הדברים: א' שיקח בעצמו, ב' שיקח באצבעו, וע"ע **מרומי שדה**.
2. ביאר הגרי"ז **במכתבים בסוף הספר עמ' פא'**, שלמזבח יש קדושת מקום כמבואר לקמן נט. שאם נעקר מקטירין קטורת במקומו, וכתב שם שזה מדין הכל בכתב מיד ה' עלי השכיל' **אמנם עי' בשי' הגרי"ד עמ' קצב'** שהוכיח מדברי הרשב"א ריש עירובין דיכול להושיב את המזבח בכל מקום שיש קדושת היכל.
3. **ביאר הגרי"ז** דבאמת זה עצמו לא חשיב שאין הולכה, אלא שכאן כיון שרצפת עזרה דין מזבח לה כל מה שנעשה על גבה הוא נקרא העלאה ולא הולכה, ועוד י"ל דהכוונה דכשעושה כן בפועל א"א לפגל דלאו הולכה היא, אבל זה לא יהפוך את ההולכה ל-אויס' (לא) עבודה.
4. כן הקשה **במשמר הלוי**, ויש לומר שנכלל במה שהכתוב קורא לכהנים ג"כ לוויים (ואף שכאן בסמוך לזה נכתב כהנים), שלכן התורה הזכירה לוויים ולא סתם, לכן הביא את הפסוק שנאמר גבי יאשיהו ששם ה"ויזרקו הכהנים" נראה דבא להפקיע זרים.

קו "ישיבישע בלאט" לשמיעת השאלות והתשובות מידי יום - 0795255901

הערות, הארות, ומראי מקומות

ואי אתי קוף רמי להו אידיה וכו', נחלקו הפוסקים במי שנטל לולב בלילה והחזיקו עד זמן מצוותו אי יוצא ידי חובה (בנין שלמה מח' דלא יצא, ומשיב דבר ה' מג' דיצא), והביאו ראייה מכאן שבמקום שבעי לקיחה לא מועיל אם הגיע לידיו ממילא, ועי' חזו"א או"ח קמט' ד' שדחה הראייה דהכא כל החסרון דבעי לקיחה מהכלל, אמנם לפי מש"כ למעלה בשם הגרי"ד ד-שני דינים יש כאן ושניהם נלמדים מ-ולקח איכא ראייה, ובמרומי שדה מחלק דבדם כשנתן אחר בעצבעו לא נקרא לוקח דהוא כאיצטבא בעלמא, משא"כ בלולב כשעלה השחר והלולב בידו הוי לקוח בידו.

כאן בחטאות חיצוניות כאן בפנימיות, ועי' שיעורי הגרמ"ד עמ' רמב' בשם הגר"ח מה החילוק בין טבילת אצבע דחטאת חיצונה לפנימית, שהרי מבואר במנחות כא. דלוקין על אכילת דם חטאת חיצונה שקרש כיון שא"צ טבילת אצבע וראוי להזאה.

הואיל ועבודה שא"י לבטלה, וביאר רש"י דלאו אורח ארעא לשחוט בהיכל וכו', ועי' גליון הש"ס שתוס' לקמן סג. הוכיחו מדברי רש"י שבדיעבד שחט בהיכל מהני, וכן מבואר שם דבשלמים מהני, ובשיטמ"ק עצמו חילק בין חטאת דבעי צפון לשלמים, ורש"י צ"ל שלמד שהיכל ק"ו מצפון שחמיר טפי, ולשיטתו צ"ל דאף שכשר בהיכל בכל אופן מדיני צורת העבודה שלא תהיה בהיכל (אלא שזה פרט שלא פוסל) ולכן ניתן להולכה ג"כ שם עבודה, ועי' עולת שלמה שתמה דלכאורה גם שולחן לכתחילה מקומו מחצי הבית ולפנים, ויש לחלק בין שחיטה, שגוף העבודה לא ראוי להיות בהיכל, לבין הולכת בזיכים שכתוצאה ממקומו של השולחן צריך להוליכו בהיכל, עי' שיעורי הגרי"מ קמ'.

תוך עזרה מקדש, עי' בגרי"ז שנסתפק האם יש דין העלאה לפי ר"י כמבואר לקמן קח: דבהקרבה צריך לכו"ע העלאה ולא נחלקו אלא האם צריך העלאת מזבח בדווקא או ע"ג כל דבר אפשר, ולפי המבואר בשיטת הגר"ח (עי' שי' הגרי"ד מט') כל הולכה ע"ג המזבח דינה כהעלאה וכאן שכל הרצפה דינה כמזבח סגי במה שיוליך מעט.

עי' מקדש דוד סימן ה' סק"ו הרבה נ"מ שיש בזה דרצפת העזרה כמזבח, וע"ע שיעורי הגרמ"ד, ושי' הגרי"ד.

תוד"ה הג"ה, וצ"ע דלקמן וכו', ועי' באחרונים צאן קדשים ופנים מאירות מה שהביאו בגירסת התוס' ומה שביארו לפי זה, ובתירוץ השני עי' בספרי ב"ב מה שהביאו לבאר בזה מהגרי"ז.

בהולכת סילוק בזיכין, עי' שיעורי הגרי"ד שביאר לפי הרמב"ם (פסוהמ"ק יז' ד') שאין מחשבת פיגול מועילה מעבודת פנים על חוץ היאך יועיל פיגול בהולכה, ד"ל שהיא אינה עבודת פני בעצם, אלא עבודה הנעשית בפנים.